

Obsah

<i>Summary</i>	9
<i>Slovo autora</i>	11
1 Úvod	13
Proč se ptáme.	14
Lidská identita a způsoby jejího hledání a budování.	15
Zrod antropologie	16
2 Mytická antropologie	19
2.1 Antropologický rozměr mýtu	19
<i>Shrnutí</i>	25
<i>Ukázky z textů</i>	25
<i>Náměty k zamyšlení</i>	31
2.2 Mýtus v moderní reflexi.	32
<i>Mýtus jako archaická ontologie.</i>	32
<i>Mýtus jako struktura.</i>	34
<i>Mýtus jako promluva.</i>	36
<i>Shrnutí</i>	38
3 Historická antropologická paradigmata	39
3.1 Člověk jako bytost rozumná a společenská – zóon logon echon a zóon politikon.	41
<i>Shrnutí</i>	49
<i>Ukázky z textů</i>	49
<i>Náměty k zamyšlení</i>	57
3.2 Člověk jako obraz Boží – imago Dei	58
<i>Shrnutí</i>	67
<i>Ukázky z textů</i>	67
<i>Náměty k zamyšlení</i>	71

3.3	Člověk jako myslící subjekt – ego cogito	72
	<i>Shrnutí</i>	80
	<i>Ukázky z textů</i>	81
	<i>Náměty k zamyšlení</i>	85
3.4	Na závěr metafyzických paradigmat – člověk jako bytosť univerzální	86
	<i>Člověk je bytosť univerzální</i>	86
	<i>Shrnutí</i>	89
	<i>Ukázky z textů</i>	89
	<i>Náměty k zamyšlení</i>	91
4	Podoby moderní filosofické antropologie.	93
4.1	Člověk jako existence – ek-sistence	93
	<i>Víra.</i>	95
	<i>Úzkost</i>	96
	<i>Pravda</i>	97
	<i>Rozhodnutí a čin</i>	98
	<i>Vzdělání a výchova</i>	100
	<i>Shrnutí</i>	102
	<i>Ukázky z textů</i>	103
	<i>Náměty k zamyšlení</i>	113
4.2	Člověk chtějící a hodnotící – ens volens a homo mensura	114
	<i>Přehodnocení všech hodnot</i>	114
	<i>Život je nejvyšší hodnota</i>	116
	<i>Umění jako cesta poznání života</i>	117
	<i>Pojem nadčlověka a vůle k moci</i>	118
	<i>Shrnutí</i>	119
	<i>Ukázky z textů</i>	119
	<i>Náměty k zamyšlení</i>	123
4.3	Člověk jako bytosť dějinná – homo historicus	124
	<i>Dějinné vědomí</i>	124
	<i>Kritika historického rozumu</i>	126
	<i>Dějinnost a individualita</i>	126
	<i>Obecné a jedinečné v dějinách – duch dějin</i>	127
	<i>Subjektivní a objektivní poznání</i>	128
	<i>Konkrétní – skutečný čas lidského života</i>	129
	<i>Koruptibilita života</i>	130
	<i>Diltheyovo pojetí světa</i>	131

	<i>Ontologie fenomenality</i>	131
	<i>Tlak vnějšího světa</i>	132
	<i>Tělo a svět</i>	133
	<i>Antropologický dualismus</i>	134
	<i>Lidské vztahy</i>	136
	<i>Člověk je dějinný</i>	138
	<i>O povaze pedagogické vědy</i>	139
	<i>Individuální a společenské hledisko ve výchově</i>	139
	<i>Vychovatelství jako životní způsob – intencionalita výchovy</i>	140
	<i>Pedagogický erós</i>	141
	<i>Analytické postupy ve výchově odvozené z teleologie duchovního života</i>	142
	<i>Výchova je vnitřně diferencovaný a vyvíjející se vztah</i>	143
	<i>Empatie</i>	144
	<i>Výchova založená na empatii</i>	146
	<i>Shrnutí</i>	148
	<i>Ukázky z textů</i>	149
	<i>Náměty k zamyšlení</i>	154
4.4	<i>Člověk jako bytost milující – ens amans</i>	155
	<i>Kontinuita života proti diskontinuitě vlastní člověku</i>	155
	<i>Duchovní osoba</i>	157
	<i>Člověk jako ens amans</i>	159
	<i>Emocionální život člověka</i>	160
	<i>Poznání, vědění a vzdělání v životě člověka</i>	162
	<i>Shrnutí</i>	174
	<i>Ukázky z textů</i>	175
	<i>Náměty k zamyšlení</i>	179
4.5	<i>Člověk jako osoba</i>	180
	<i>Dialog</i>	180
	<i>Individualita</i>	181
	<i>Osoba</i>	182
	<i>Setkání</i>	183
	<i>Výchova a výchovno</i>	184
	<i>Shrnutí</i>	187
	<i>Ukázky z textů</i>	187
	<i>Náměty k zamyšlení</i>	193
4.6	<i>Člověk jako bytost vyrábějící – homo faber</i>	193
	<i>Kritikové homo faber</i>	195

	<i>Technika</i>	196
	<i>Shrnutí</i>	198
	<i>Ukázky z textů</i>	198
	<i>Náměty k zamyšlení</i>	202
4.7	Člověk jako bytost hrající si – homo ludens	202
	<i>Světskost hry</i>	203
	<i>Typologie her</i>	205
	<i>Svod hry – korupce hry</i>	206
	<i>Shrnutí</i>	207
	<i>Ukázky z textů</i>	208
	<i>Náměty k zamyšlení</i>	213
4.8	Člověk je zvíře, které se umí smát (a plakat)	213
	<i>Smích bohů a lidí</i>	214
	<i>Komedie bytí</i>	215
	<i>Smích je hereze</i>	217
	<i>Smích a pláč jako formy exprese</i>	218
	<i>Tělo a tělesnost</i>	219
	<i>Excentrická pozice</i>	220
	<i>Smích jako sociální gesto</i>	221
	<i>Úsměv, smích a výsměch</i>	222
	<i>Radost a humor ve výchově</i>	223
	<i>Shrnutí</i>	225
	<i>Ukázky z textů</i>	226
	<i>Náměty k zamyšlení</i>	231
4.9	Člověk jako bytost vychovávající a vychovávaná – homo educans a homo educandus	232
	<i>Shrnutí</i>	241
	<i>Ukázky z textů</i>	242
	<i>Náměty k zamyšlení</i>	247
	<i>Seznam literatury</i>	249
	<i>Výběrový jmenný rejstřík</i>	259